

DE FRISHEID VAN SIMONE LENAERTS

De enige oplossing

Spinnenverdriet is de tweede roman van Simone Lenaerts. Voor haar eerste krijgt ze vanavond de Debuutprijs.

SARAH VANKERSSCHAEVER

Het leven begint op je zestigste. Simone Lenaerts heeft een carrière als onderwijzeres en als moreel consulente in strafinrichtingen achter de rug, en lanceert zich nu als schrijfster. Lenaerts heeft altijd geschreven. In haar huis slingert ergens een halve roman rond, en in archieven vind je nog wel een aantal teksten van haar hand. Een reisreportage, een theatervertaling.

Vorig jaar debuteerde ze met de familiekroniek *Zeewater is zout, zeggen ze*. 'Onbegrijpelijk dat dit prachtige boek niet meer aandacht krijgt', schreeuwde Rik Torfs in deze krant. Vanavond wordt die achterstal goedge- maakt tijdens de opening van de Boekenbeurs. Dan krijgt Simone Lenaerts de Debuutprijs 2009.

Lenaerts heeft de smaak van het publiceren te pakken, want haar tweede boek liet niet lang op zich wachten. De aanleiding voor *Spinnenverdriet* was een strafproces waarin Lenaerts twintig jaar geleden jurylid was. Aange-grepen door het verhaal van de beklagde, een vrouw die gekneld zat in haar huwelijk met een barbaarse man en hem vermoordde, besloot Lenaerts dat verhaal een tweede leven te geven op papier. 'Ik herkende een problematiek in het verhaal die de anekdotiek oversteeg: de tragiek van het toeval', is haar verklaring voor die jarenlange fascinatie.

In *Spinnenverdriet* lezen we hoe de tienermeisjes Linda, Nelly en Odette elkaar vinden en uiteindelijk ook weer verliezen door jongens en uiteenlopende idealen. Wanneer de drie jeugd vriendinnen elkaar op latere leeftijd opnieuw ontmoeten, blijken de drie door een gril van het lot betrokken te zijn bij hetzelfde verhaal.

Uitmelken

Wie durft toe te geven aan het *Dag Allemaal*-verlangen dat latent in ieder van ons sluimert, zal tijdens het grasduinen in Simone Lenaerts' leven ontdekken dat *Spinnenverdriet* heel wat auto-

biografische elementen recycleert. Tenzij u dacht dat het toeval was dat er halverwege een moreel consulent opduikt? Ook Linda's succesvolle deelname aan een verhalenwedstrijd in de krant en de talloze uitweidingen over hedendaagse kunst gaan terug op Lenaerts' leven als ongepubliceerd schrijfster en als echtgenote van de schilder-galeriehouder Jan Vanriet.

'Aan het uitmelken van die eigen ervaringen merk ik dat ik als schrijfster best nog jong ben', bekent Lenaerts.

Die zin voor realisme is een constante in *Spinnenverdriet*. Simone Lenaerts is op haar sterkst in de karaktertekening van haar personages. Ze wurmt zich een weg door gezinnen en relaties om een beeld te schetsen van de context waarin de vriendinnen opgroeien. De gevoeligheid van de schrijfster voor wat in de jaren vijftig woelde, valt ook in haar tweede boek op: de jeugd en de vriendschap tussen de drie vrouwen wordt getekend door het katholicisme en de gesmoorde bloei van het socialisme.

Zelfbeheersing

Lenaerts roept haar personages met kracht tot leven om ze daarna plaats te laten maken voor Nelly's tragedie. In het kernverhaal over Nelly's huwelijksleven toont Simone Lenaerts zich een begenadigd vertelster. Ze baseert zich op wat ze in de rechtszaal aan getuigenissen heeft gehoord. Maar het verhaal neemt zo'n vaart dat het vaak zoeken is naar de stem van Lenaerts.

Meer zelfs, in de verte hoor je Gust Verwerft, gerechtsjournalist en auteur van boeken als *Familiedrama's* en *Moord als enige oplossing*, waarin de opmerkelijkste assisenzaken worden verzameld als waren het kortverhalen. Pas wanneer we opnieuw inpikken op de levens van Linda en Odette neemt *Spinnenverdriet* het tempo en het intimistische realisme uit de eerste hoofdstukken weer op. De personages blikken terug op de gebeurtenissen en stellen zich vragen die Simone Lenaerts zich tijdens het proces ongetwijfeld ook heeft gesteld: wiens zelfbeheersing wordt nooit op de proef gesteld? Waarom loopt het bij sommigen zo onverbidde-lijk uit de hand?

Simone Lenaerts profileert zich met *Zeewater is zout, zeggen ze* en met haar tweede roman, *Spinnenverdriet*, als een rijpe debutante die levenservaring met schrijf- lust combineert. Het cliché dat deze debutante een 'voor haar leeftijd ongekende maturiteit kent', gaat deze keer niet op. Maar wat we wel kunnen zeggen, is dat deze schrijfster ondanks een halve eeuw levenservaring appetijtelijk fris blijft. Het leven stopt niet na je zestigste, zeggen ze.

ONLINE

www.simonelenaerts.be

DE AUTEUR: krijgt de Debuutprijs voor een vorige roman.

HET BOEK: het toeval brengt drie vriendinnen weer samen.

ONS OORDEEL: levenservaring en schrijf- lust vinden elkaar in deze roman.

☆☆☆

SIMONE LENAERTS

Spinnenverdriet.

De Geus, 256 blz., 18,90 €.

BOEKENBEURS: Op 1 november praat Koen Fillet met Simone Lenaerts over 'Debuteren, hoe doe je dat?', om 14u in de Blauwe Zaal. Zij signeert op 1, 7 en 11 november.

S.O.S BOEK

PAUL D'HOORE

De beurs voor beginners

'25 jaar geleden was beleggen plots geen ver-van-mijn-bed-show meer. De Belgische staat deed voor het eerst aan volkscapitalisme en garandeerde belastingvoordeel voor wie zijn spaarcenten in de economie stopte — iets waar Van Rossem vandaag overigens terecht weer voor pleit. Toen ook ik destijds 40.000 frank belegde, wilde ik natuurlijk alles over de beurs weten. Bijna toevallig kreeg ik het boek *Hoe beleggen in aandelen* van Ben Hellinckx in handen, dat zeer technisch, maar begrijpelijk de basis van de beurs uitlegde. Het opende voor mij een fascinerende wereld. De inhoud is intussen totaal achterhaald, maar een lezer stap voor stap iets bijbrengen blijft belangrijk en boeiend. Als dat in een boek kan, is dat prachtig, want je kan het overal meenemen.' (ks)

Paul D'Hoore, 'De poen van uw pensioen', Borgerhoff & Lambrechts.

BOEKENBEURS: D'Hoore signeert op 31 oktober, 1, 7, 8 en 11 november.

'Mensen zien wat ze willen zien, en lezen wat ze willen lezen'

schetsen voor boeken klaar. Maar voor dit verhaal vond ik opeens de juiste toon en dat voelde ontzettend goed aan. Het maakte me heel enthousiast. Bovendien kon ik meteen aan de slag: dit verhaal zou zich afspelen in Edegem, waar ik vandaan kom, dus ik hoefde niets te researchen. Mijn jeugdherinneringen lagen bij wijze van spreken in de lade; ik hoefde ze maar open te trekken.'

Over Edegem en Amsterdam

'Ik werd laatst geïnterviewd in het Radio 1-programma *Kunststof* en als voorbereiding hadden ze de voorzitter van de Raad van Cultuur van Edegem naar zijn mening over het boek gevraagd. Die had gezegd: hij heeft gelijk, hier gebeurt niet veel en er is eigenlijk geen sociaal leven. Die reactie heb ik nog een paar keer gekregen. Mensen vinden het niet erg wat ik schrijf. Ik heb ook niks tegen die plek, ik heb er een gelukkige jeugd gehad.'

'Amsterdam is een geweldige stad om te wonen. Vlamingen worden hier overigens heel erg gewaardeerd. Dat clichébeeld van exotisch en bourgondisch blijft in leven. Andersom zijn de clichés veel negatiever. Vlaamse schrijvers krijgen hier een goede pers en worden gelezen, terwijl Nederlandse schrijvers alle moeite van de wereld hebben om in Vlaanderen voet aan de grond te krijgen. Er verschijnen hier ook mooie dingen, hoor. Gustaaf Peek, Tommy Wieringa, Walter Van den Berg... Vooral die laatste lees ik graag, omdat hij stilistisch mijn tegenpool is.'

ONLINE

www.ivovictoria.com

DE AUTEUR: was al voor zijn boek geschreven was zwaar gehypet.

HET BOEK: een onweerstaanbare komedie over beloftevol-zijn.

ONS OORDEEL: het product van een beloftevol debutant.

☆☆☆

IVO VICTORIA

Hoe ik nimmer de Ronde van Frankrijk voor mintwaalfjarigen won (en dat het me spijt).

Anthos, 196 blz., 17,95 €.

BOEKENBEURS: Jelle Van Riet praat met Ivo Victoria en Paul Baeten Gronda op 5 november om 20.30u in de Lounge. Victoria treedt aan in de Talkshow van De Nachten op zaterdag 7 november om 15.30u, Rode Zaal. Hij signeert die dag van 16.30 tot 18u.

ontdekkingstocht. Ik had nog niet eerder zo'n lange tekst geschreven, ik was niet bezwaard door eerdere boeken.'

De kunst van het schrijven

'Wat ik geleerd heb van het bloggen, is hoe mensen een tekst lezen. Uit de reacties kon je afleiden hoe ze iets gelezen hadden en heel vaak was dat niet hoe ik het bedoeld had. Dat was grappig en interessant. Ik ben geïnteresseerd in perceptie, in de grens tussen fantasie en realiteit. Mensen zien wat ze willen zien, lezen wat ze willen lezen. Daar gaat dit boek over. Gaandeweg leerde ik beter in te schatten welke interpretatiefouten zouden maken. Je gaat begrijpen welke knoppen je moet indrukken om een bepaald effect te sorteren.'

'Je herinnert je dat het boek begint met de vader die zijn zoon wekt en naar diens heupen tast. Dat is om hem wakker te kietelen, maar Paul Sebes [*de literair agent die vorig jaar van Ivo Victoria een hype maakte*, mc] zei meteen: ah, incest! Blijkbaar dachten veel mensen hetzelfde. Incest was niet aan de orde, maar het zette me wel aan het denken. Dingen opschrijven zonder ze echt te bedoelen, kan een spanning creëren in de tekst. Sommige pagina's heb ik geschreven vanuit de idee dat de hoofdpersoon en Dries, zijn jeugd vriend, een homoseksuele relatie hebben. Dat wordt niet bevestigd in het boek, maar je kan het er wel in lezen. Dergelijke onderhuidse leidmotieven brengen je op onverwachte paden.'

'Ik ben nog aan het ontdekken. Dat maakte het schrijven van *Hoe ik nimmer... zo spannend*. Soms plakte ik stukken uit mijn weblog in mijn tekst, of losse fragmenten, zaken die ik had opgeschreven in mijn notitieboekje. Die stukken hadden op zich niets te maken met het boek, maar de knip-en-plaktechniek creëert interessante contrasten, die je niet in de flow van het schrijven bedacht zou hebben. Je plakt ergens een alinea tussen en je kijkt wat er gebeurt. Een paar weken later blijkt dat de puzzel toch klopt.'

Over levensverhalen

'Er lagen een paar ideeën en

Lenaerts heeft altijd geschreven